

Titulació	Tipus	Curs
Criminologia	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Jenny Cubells Serra

Correu electrònic: jenny.cubells@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Tenir 120 ECTS aprovats amb anterioritat.

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels objectius de desenvolupament sostenible.

Les sessions de teoria i seminari s'impartiran en castellà

Objectius

Els conflictes són part de la nostra realitat i no s'han de considerar esdeveniments aïllats, sinó part de la realitat quotidiana. Rarament els conflictes es veuen com una oportunitat o un enriquiment inevitable de la nostra experiència humana, però, de fet, els conflictes constitueixen una eina fonamental per a l'aprenentatge permanent.

La realitat social ha promogut diferents mètodes per gestionar conflictes, incloent-hi la negociació i la mediació com a formes actives de regular-los. Però la història i també el nostre present estan plens d'exemples en què els conflictes han estat gestionats per mitjà de la violència. En aquest curs aprendràs sobre els components dels conflictes, sobre com comunicar-se eficaçment en conflictes i sobre la negociació i la mediació com a recursos per a gestionar conflictes sense utilitzar la violència.

Objectius principals

- Identificar els conflictes, saber-los diferenciar d'altres fenòmens socials i reconèixer-los com a elements clau dins dels esdeveniments socials
- Saber analitzar un conflicte, detectant-ne correctament tots els seus elements i aplicant un o més models teòrics per a la comprensió dels conflictes.
- Conèixer i saber aplicar les diferents alternatives per a la resolució de conflictes.
- Utilitzar els coneixements sobre la conflictologia tant en la prevenció com en l'abordatge dels fets delictius.
- Explorar el potencial de la realitat virtual en la gestió dels conflictes
- Incorporar la perspectiva de gènere en l'anàlisi i gestió dels conflictes

Competències

- Aplicar un programa de prevenció de la criminalitat en l'àmbit comunitari.
- Aplicar una proposta d'intervenció sobre una persona en execució d'una pena.
- Avaluar les necessitats d'una víctima per fer una proposta d'intervenció.
- Demostrar que es comprenen els models de prevenció i intervenció de la criminalitat més adequats per a cada problema específic.
- Dissenyar un programa de prevenció de la criminalitat.
- Fer la intervenció criminològica sobre la base dels valors de la pacificació, la integració social i la prevenció de nous conflictes.
- Identificar els recursos socials existents per intervenir en el conflicte i en la criminalitat.
- Redactar un treball acadèmic.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Transmetre oralment les idees a una audiència.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.
- Utilitzar les tècniques d'avaluació del risc i les necessitats criminògenes d'una persona per determinar la proposta d'intervenció.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar professionalment en l'àmbit de la criminologia amb objectius de pacificació, integració social i prevenció de la delinqüència.
2. Aplicar adequadament els recursos socials aplicables a la criminalitat.
3. Aplicar un model avaluatiu eficaç per a detectar les necessitats d'intervenció criminològiques en població penal
4. Aplicar un programa de prevenció orientat als agents de control.
5. Demostrar que coneix els mitjans i procediments científics orientats a la prevenció del delictes.
6. Desenvolupar de manera eficaç un programa de prevenció de la delinqüència en l'àmbit comunitari.
7. Dominar les tècniques d'avaluació individual en víctimes d'un fet delictiu.
8. Gestionar adequadament un equip de prevenció o seguretat
9. Implementar de forma eficaç una actuació criminològica de forma individualitzada
10. Intervenir en l'àmbit criminològic amb finalitats pacificadores, integradores i de prevenció del delictes.
11. Redactar un programa de prevenció de la delinqüència.
12. Redactar un treball acadèmic.
13. Saber elaborar un programa de prevenció social de la delinqüència.
14. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
15. Transmetre oralment les idees a una audiència.
16. Treballar de manera autònoma.
17. Treballar en equip i en xarxa.
18. Utilitzar adequadament els programes de prevenció i intervenció criminològica.

Continguts

PART I. Fonaments per a la comprensió psicosocial del conflicte

TEMA 1. La conflictologia com a mirada alternativa als fenòmens socials del segle XXI. El conflicte fenomen universal, natural i intemporal. Principis bàsics. Conflicte i pau.

TEMA 2. Teories del conflicte- La teoria realista del conflicte. La teoria de la identitat social. La construcció social del conflicte.

PART II. Com es gestiona el conflicte?

TEMA 3. La gestió del conflicte amb perspectiva de gènere i interseccional

TEMA 4. La comunicació al conflicte. Formes d'afrontar el conflicte. Els principis de la comunicació no violenta de Marshall Rosenberg.

TEMA 5. Tècniques de gestió del conflicte. Anàlisi del conflicte. Arbitratge. Negociació. Conciliació. Mediació. Reconciliació. Judici.

PART III. Àmbits d'intervenció

TEMA 6. La violència a l'escola: Bullying. Model d'intervenció des de la conflictologia

TEMA 7. Un exemple de conflicte psicosocial a l'àmbit criminològic amb les aportacions de la conflictologia. Estudi de cas

TEMA 8. Conferències sobre tècniques d'intervenció en conflictes a càrrec d'un professional de l'àmbit de la mediació i un professional del cos policial

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	19,5	0,78	1, 2, 6, 7, 11, 13, 15, 17, 18
Classes teòriques	19,5	0,78	1, 6, 7, 10, 11, 13
Tipus: Autònomes			
Treball extern de l'estudiant (estudi i treball personal)	111	4,44	3, 5, 7, 10, 13, 14, 16, 17, 18

La metodologia de l'assignatura combinarà les classe teòriques amb els seminaris. Amb les sessions teòriques es pretén provocar la reflexió i la invitació al sentit crític, comprometen als estudiants amb tasques que vaguin més enllà de la simple memorització, treballant majoritàriament amb l'aprenentatge basat en reptes. Els seminaris constitueixen la forma d'apropar-se a un model d'aprenentatge actiu, complement imprescindible a la informació obtinguda en les classes teòriques. Aquestes sessions s'adaptaran quan a continguts, desenvolupament i ritme al programa de teoria. Es combinaran els exercicis a l'aula (seminaris de lectura, presentació d'anàlisi de conflictes a l'àmbit de la criminologia) amb l'estudi i l'anàlisi de casos reals.

A les sessions de teoria comptarem amb la col·laboració de professionals de la Subdirecció general de Reparació i Execució Penal a la Comunitat i amb Professionals del cos policial experts en mediació ciutadana.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Aportacions d'Osgood a la resolució de conflictes	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 16, 18

Anàlisi Psicosocial d'un conflicte contemporani	15%	0	0	1, 5, 6, 10, 12, 13, 14, 18
Assistència a classe (segons sistema d'assistència obligatòria) i quick tests	5%	0	0	1, 2, 6, 7, 10, 13, 15, 18
Examen tipus test	30%	0	0	1, 4, 6, 7, 10, 11, 15, 16, 18
Perspectiva de gènere i transformació de conflictes	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 14, 15, 17
Treball Grupal. Tècniques de transformació del conflicte	30%	0	0	1, 2, 5, 6, 10, 12, 14, 15, 17, 18

1. Sistema d'assistència obligatòria a classe

a) L'assistència és obligatòria. El professorat computarà a cada sessió les absències justificades i no justificades. Les absències només es poden justificar per raons de malaltia, per d'altres de força major i per raons acadèmiques prèviament autoritzades pel professorat.

b) Si un alumne no assisteix a un mínim del 80% de les activitats docents no superarà l'assignatura

c) Les absències justificades no poden computar negativament. El professor ha de possibilitar que l'alumne pugui recuperar el treball realitzat en les classes en el cas d'absència justificada. Per que una absència sigui justificada aquesta ha d'estar documentada. Només poden ser absències justificades les derivades de força major sobrevingudes com malaltia o situacions similars que impedeixen assistir a les activitats docents. La realització d'altres activitats formatives del grau podrà ser considerada absència justificada si així ho accepta amb anterioritat el professor responsable de l'assignatura.

2. Requisits per a superar l'assignatura

Caldrà obtenir una nota mínima de 5 a cadascuna de les evidències d'aprenentatge del curs per superar l'assignatura. El pes a la nota final de cada una de les activitats està marcat a l'esquema dels resultats d'aprenentatge.

L'estudiantat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals sigui equivalent a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable.

Les estudiants hauran d'entregar 3 evidències d'aprenentatge individuals d'AC, un examen final tipus test i un treball grupal:

EV1 Aportacions de Osgood a la resolució del conflicte consistent en fer una lectura i respondre a unes preguntes sobre l'aplicabilitat de les seves aportacions en un conflicte real

EV2 Perspectiva de gènere i transformació de conflictes consistent en fer una lectura i respondre a unes preguntes sobre l'aplicabilitat de les seves aportacions en un conflicte real

EV3 Anàlisi Psicosocial d'un conflicte contemporani consistent en escollir un conflicte contemporani i fer l'anàlisi psicosocial del mateix i les propostes d'intervenció

cosa cap la resta de l'alumnat.

EV4 Treball Grupal. En la que han d'escollir un conflicte real i utilitzar alguna de les tècniques de transformació del conflicte treballades a classe. El treball té diferents fases: una presentació a classe de la proposta del conflicte i la transformació (teoria, role-play, etc), avaluació o disseny de l'avaluació de la intervenció i presentació d'una memòria escrita de l'experiència i la seva relació amb la teoria.

EV5. Examen Final Tipus Test de l'assignatura.

EV6. Test ràpid després de cada tema tractat a l'assignatura.

3. Còpia i detecció de plagi

Un alumne que copiï o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'assignatura i perdrà el dret a la re-avaluació. Un alumne que presenti una pràctica en el que hi hagi indicis de plagi o que no pugui justificar els arguments de la seva pràctica obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspendrà l'assignatura (0) i perdrà el dret a la recuperació.

No s'accepten, salvant situacions de força major, retards a la data de lliurament de les evidències d'aprenentatge. L'alumne obtindrà un 0 a la pràctica no lliurada.

4. Presentacions fora de termini

No s'accepten, salvant situacions de força major. L'alumne obtindrà un 0 en la pràctica no entregada.

5. Recuperacions

Les excuses per complir amb les obligacions degudes a malaltia o a raons de força major podran ser acceptades sempre que es compti amb un certificat oficial. Absències per raons acadèmiques hauran de ser prèviament acceptades pel professorat.

6. Puntualitat

Les classes comencen puntualment. Salvant casos degudament justificat, no s'admet l'entrada a classe una vegada aquest hagi començat. Tampoc està permesa la sortida abans de l'hora de l'acabament de la classe.

7. Sistema d'avaluació única

Per superar l'avaluació única, l'estudiant haurà de presentar una evidència d'aprenentatge en format audiovisual i es presentarà a un examen:

1. Un exercici pràctic sobre comunicació no violenta incorporant la perspectiva de gènere, que té un pes del 30% i que consisteix en gravar un role-play en el que es planteja un conflicte i l'estudiant aplica la comunicació no violenta amb l'objectiu de transformar la situació.

2. Pregunta oberta el dia del examen final sobre l'estudi d'un conflicte social rellevant en la criminologia, amb el disseny d'una intervenció basada en els principis de la conflictologia que incorpori la perspectiva de gènere, amb un pes del 35%, que consistirà en:

L'anàlisi completa del conflicte a partir del model i/o teoria que prefereixi

La utilització d'un model d'intervenció amb perspectiva de gènere per millorar les condicions del conflicte escollit

L'establiment d'un pronòstic pel conflicte, basat en l'anàlisi efectuada.

3. L'examen tipus test amb la resta d'estudiants.

El material per a l'avaluació única són les presentacions presentades a les classes teòriques i seminaris així com la bibliografia obligatòria (i recomanada) en la guia docent.

Bibliografia

Bibliografia obligatòria

Alzate, R; González, A. & Sánchez de Miguel, M.(2007) C.E. Osgood (1916-1991) Aportaciones de un psicólogo en la era nuclear. *Psicología Política*, 34, 57-77

Boulding, Elise (2001) Building a Culture of Peace: Some Priorities. *NWSA Journal*, (13) 2. pp. 55-59

Comins, Irene. (2007) La ética del cuidado: contribuciones a una transformación pacífica de los conflictos. *Feminismo/s* 9, 93-105

Gracia-Alarcón, E. & Bermeo-Sevilla, M. R. (2016, 26 Setembre-1 octubre). *Mediación con enfoque de género. [Ponencia a congres]*. XII Congreso Mundial de Mediación. Bogotá, Colombia.
<https://www.congresodemediacion.com/mundial2016/pdf/garciaalarconbermeosevilla.pdf>

MarKus, M. & Paulero, R. (2021). Perspectiva de género y mediación. *Revista de mediación*, 14(2), 1-8.

Rosenberg, M. (2006). *Comunicación no violenta. Un lenguaje de vida*. GranAldea Editores

Bibliografia complementària

Calvo-Soler, R. (2014). *Mapeo de conflictos. Técnica para la exploración de los conflictos*. Gedisa Editorial.

Cubells, J. (2004). Una lectura del conflicto psicosocial en el ámbito jurídico desde la perspectiva construccionista. *Persona y Sociedad*, 28(1), 191-210.

Cornelius, H. & Faire, S. (1989). *Tú ganas yo gano. Cómo resolver conflictos creativamente y disfrutar con las soluciones*. Gaia ediciones.

Coser, L.A. (1967). *Les fonctions du conflit social*. Puf Edicions.

Fisher, R., Ury, W., & Patton, W. (1998). *Obtenga el sí: El arte de negociar sin ceder*. Gestión 2000.

Freund, J. (1995). *Sociología del conflicto*. EME.

Galtung, J. (1998). *Tras la violencia, 3R: reconstrucción, reconciliación, resolución. Afrontando los efectos visibles e invisibles de la guerra y la violencia*. Ed. Bakeaz & Gernika Gogoratuz.

Lederach, J.P. (2000). *El abecé de la paz y los conflictos. Educación para la paz*. Catarata.

Mínguez, X. (2013). Una perspectiva psicosocial del conflicto profundo desde la complejidad. *Revista Iberoamericana para la Investigación y el Desarrollo Educativo*, 10, 1-18.

Munduate, L. & Martínez, J.M. (1998). *Conflicto y negociación*. Psicología Pirámide. Muldoon.

Redorta, J. (2004). *Cómo analizar los conflictos. La tipología de conflictos como herramienta de mediación*. Paidós.

Rosenberg, M. (2006) *Comunicación no violenta. un lenguaje de vida*. GranAldea Editores.

Suares, M. (2002). *Mediación. Conducción de disputas, comunicación y técnicas*. Paidós.

Touzard, H. (1981). *La mediación y la solución de los conflictos. Estudio psicológico*. Herder.

Ury, W. (1998). *Cómo negociar con personas que adoptan posiciones inflexibles*. Gestión 2000.

Vinyamata, E. (2001). *Conflictología. Teoría y práctica en resolución de conflictos*. Ariel Practicum.

Vinyamata, E. (1999). *Manual de prevención y resolución de conflictos. Conciliación, mediación, negociación*. Ariel.

Programari

Aquesta assignatura no usa programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	11	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt